

הלכות כלים פרק ה

א. כל הכלים אין מקבלין טמאה, עד שתגמר מלאכתן. וכלי עץ, מאימתי הן מקבלין טמאה: המטה והעריסה, משישופם בעור הדג; גמר שלא לשוף, מקבלין טמאה.

ב. הסלים שלעץ משיחםם שפתותיהן, ויכרת עקצי השריגים והעצים הקטנים היוצאין על גב הסלים. היו הסלים שלתמרה אף על פי שלא כרת ההוצין מבפנים מקבלין טמאה, שכן מקימין אותן.

ג. הפלפלה משיחםם פיה, ויכרת היוצאין, ויגמר את התלויות. בית הכוסות ובית הלגינין אף על פי שלא כרת מבפנים מקבלין טמאה, שכן מקימין אותן.

ד. הקטנים והקלתות משיחםם שפתותיהן, ויכרת ההוצין היוצאין. הקטנים הגדולים והסוגין הגדולים, משיעשה שני דורים לרחב שלהן. ים נפה וכברה, וכף שלמאזנים משיעשה דור אחד לרחב שלהן. הקפה, משיעשה שתי צפירות לרחב שלה. והערק, משיעשה בו צפירה אחת. אף על פי שלא גמר גביהן, מקבלין טמאה שהרי נראה למה שנעשו, והרי צורת הכלי עליהן; למה זה דומה, לבגד שנארג מקצתו.

ה. המחצלת משיכרת ההוצין, וזה הוא גמר מלאכתה. וכל כלי הנסרים אינן מקבלין טמאה, עד שיתחסמו שפתותיהן.

ו. גלמי כלי עץ מקבלין טמאה, משנעשה הכלי עץ בצורתו: אף על פי שהוא עומד לתארו בשרד או להשוותו במחוגה או ליפותו במעצד וכיוצא במעשים אלו, ועדין הוא גלם, הואיל ואינו מחסר חקיקה והרי השלים חפירתו, הרי זה מקבל טמאה. וכל גלמי כלי עץ מקבלין טמאה, חוץ משלאשכרוע, שאין הכלי ממנו חשוב כלי, עד שיתיפה. וקרוב בעיני שפלי עצם ככלי שלאשכרוע, ואין גלמיהן מקבלין טמאה.

ז. כל עץ שאין עליו צורת כלי אף על פי שמשתמשין בו, אינו מקבל טמאה. ארוכות שלנחתומין שסודרין עליהן החלות כשהן בצק מטמאות, שהרי צורת הכלי עליהן. ושלבעלי בתים, אינן מקבלין טמאה; ואם צבע אותן בסקרה או בכרכם וכיוצא בהן מטמאות, שהרי נעשת להן צורת כלי.

ח. סרוד שלנחתומין שנותנין בו המים שמקטפין בו, טמא. ושלבעלי בתים, טהור; ואם גפפו מארבע רוחותיו, מטמא. נפרץ מרוח אחת, טהור. והלוח שעורכין עליו, מטמא.

ט. כלי שלעץ שהסלתים מרקדין עליו את הסלת, מטמא; ושלבעלי בתים, טהור. רחת הגרוסות, מטמאה; ושלאוצרות, טהורה. שלגתות, מטמאה; ושלגרנות, טהורה. זה הכלל העשוי לקבלה, מקבל טמאה; והעשוי לכנס בו, טהור.

י. כל התלוין טהורין חוץ מתלווי נפה שלסלתין, ותלוי כברה שלגרנות, ותלוי מגל יד, ותלוי מקל הבלשין, מפני שהן מסייעין בשעת מלאכה. זה הכלל העשוי לסייע בשעת מלאכה, מטמא; והעשוי לתלות בו הכלי בלבד, טהור.

יא. נבלי המשוררים, מטמאין; ונבלי בני לוי שמזמרין בהן במקדש, טהורין. הבטנין והנקטמון והאירוס, מטמאין.

מְצוּדַת הַחֲלָדָה, מַטְמָאָה; וְשִׁלְעֲכָבְרִים טְהוֹרָה, לְפִי שְׁאִין
בָּהּ בֵּית קָבוּל וְאִין עָלֶיהָ צוּרַת כָּלִי. הוֹצִין שְׁאוּרְגִין מֵהֶן כְּמוֹ
קְפִיפָה שְׁמַנִּיחִין בָּהּ הַתְּאֲנִים וְכִיּוֹצָא בָּהֶן, מַטְמָאָה; וְשְׁאוּרְגִין
מֵהֶן כְּתַבְנִית מְגוּרָה גְּדוּלָּה שְׁאוּצְרִין בָּהּ הַחֲטִים טְהוֹרָה, שְׁאִין
תּוֹרַת כָּלִי עָלֶיהָ.

יב. עֲלִין שְׁמֶסְרִגִין אוֹתָן כְּמוֹ סִיג סָבִיב לְפָרוֹת, טְהוֹר; וְאִם
עָשׂוּ סִיג שְׁלַנְסְרִין, מַטְמָא. חוֹתֵל שְׁלַהוֹצִין שְׁמַנִּיחִין בּוֹ הָרֶטֶב
וְכִיּוֹצָא בּוֹ אִם הוּא נוֹתֵן לְתוֹכוֹ, וְנוֹטֵל מִתּוֹכוֹ מַטְמָא; וְאִם אִינוֹ
יָכוֹל לְטַל מֶה שֶׁבְּתוֹכוֹ עַד שְׁיִקְרָעֵנּוּ אוֹ עַד שְׁיִתִּירֵנּוּ, אוֹ שֶׁחֲשַׁב
לֶאֱכֹל מֶה שֶׁבְּתוֹכוֹ וּלְזַרְקוֹ טְהוֹר.

יג. וְכֵן הִקְרִין שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ וּמִשְׁלִיכָהּ, אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת
טְמָאָה; וְאִם חֲשַׁב עָלֶיהָ, מְקַבֶּלֶת טְמָאָה. הַשּׁוֹפֵר, אִינוֹ מְקַבֵּל
טְמָאָה; חֲתָכוּ לַהֲיוֹת קֶרֶן תְּשַׁמִּישׁ, מְקַבֵּל טְמָאָה.

יד. קַעֲרָה שֶׁקִּבְעָהּ בְּשָׂדֶה תְּבֵהּ וּמִגְדֵּל אִם הִיא כְּדֶרֶךְ קְבֻלָּתָהּ,
הֲרִי זֶה מְקַבֶּלֶת טְמָאָה; וְאִם קִבְעָהּ בְּדֶפֶן, שְׁהֲרִי אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת
עַד שְׁמַטִּין הַשָּׂדֶה עַל צִדָּהּ הֲרִי זֶה מְכַלֵּל הַשָּׂדֶה, וְטְהוֹרָה.

טו. הָאֶקוֹן וְהָרֶטוּב וְהַכְּלוּב שְׁלֵעֵץ, טְהוֹרִין. הַמֶּדֶף וְהַפִּלְצוֹר
וּמְצוּדַת סִכְרִין מַטְמָאִין, שְׁהֲרִי צוּרַת כָּלִי עָלֶיהֶן.

טז. הַסֶּפֶסְלִין שֶׁבִּפְנֵי דְקִיּוֹת, וְשִׁלְמִלְמִדֵי תִינוּקוֹת אֵף עַל פִּי שְׁהֶן
נְקוּבִין, וּמִכְנִיסִין בָּהֶן אֶת הָרִגְלִים הֲרִי אֵלּוּ טְהוֹרִין; קִבַּע בָּהֶן
רִגְלִים בְּמִסְמָר, מְקַבֶּלִין טְמָאָה. זֶה הַכָּלָל כָּל שֶׁנִּטָּל וְאִין רִגְלֵי
נִטְלוֹת עִמּוֹ, טְהוֹר. וְכָל שֶׁנִּטָּל וְרִגְלֵי נִטְלוֹת עִמּוֹ אִם הָיוּ כָּלָן
שְׁלֵעֵץ אוֹ עֵצִים, מְקַבֵּל טְמָאָה; הִיתָה אַחַת מִרִגְלָיו שְׁלֵאָבָן, אִינוֹ
מְקַבֵּל טְמָאָה.